

När Marit föddes under en gran för 106 år sedan.

Hemmansägaren Trå Per Jonsson d. ä. i Heden, Särna, född år 1809, var sommaren 1842 på myrslåtter norr om Siksjön, 3 fjärdingsväg västerut från hembyn, och hade sin hustru Anna Ersdotter, född 1810, med sig. Hustrun, som räfsade höet, väntade ett barn, och de hade tänkt resa till sin fäbod Nysätervallen, som låg ännu 3 fjärdingsväg längre västerut, när slåttern väl var avslutad på det stället. I fäboden befann sig hennes mor, hon var hela byns ljösmor, den tidens bybarnmorska. Men eftersom det utvecklade sig hastigare än beräknat var, måste mannen, som var en både kraftig och sansad person, i hast lägga sadeln och klövjemesarna på hästen samt lyfta upp sin sjuka hustru ovanpå för att om möjligt hinna fram till sätern, men när de så färdats drygt 1 fjärdingsväg, måste han lyfta ned henne igen av hästen och lägga henne under en gran invid vägen mellan Heden och Mörkret, och där födde hon en flicka som sedan i dopet fick namnet Marit. När flickan var född och det nödvändigaste tillfälligt ordnats, måste husfadern åter hjälpa hustrun på hästryggen, i det skick hon då befann sig. Flickan inlindades i kläder så långt dessa stod till buds, och fadern måste bära henne i famnen, samt även sköta om så att hästen gick den obanade skogsvägen. Resan fortsatte så fram till Nysätervallen.

Allt gick dock väl, trots de besvärliga omständigheterna, och både mor och dotter överlevde de ansträngande strapatserna, och båda levde till hög ålder. Den gran som den gången fick tjänstgöra såsom vår tids BB ägnades aldrig någon särskild omsyn utan delade samma öde som andra och jämnades med marken när drivningarna gick fram där på 1930-talet. Granen hade då stått där nära 100 år efter den besvärliga upplevelsen, och endast stubben kan nu som ett stumt vittne uppvisa var den stått.

Den flickan som där föddes i vildmarken under så enastående förhållanden, levde tills hon blev över 70 år. Hon var hustru till Östen Jonsson i Heden och har efterlevande i flera generationer.

Busk Jonas Jönsson
Särnaheden den 29 Nov 1948